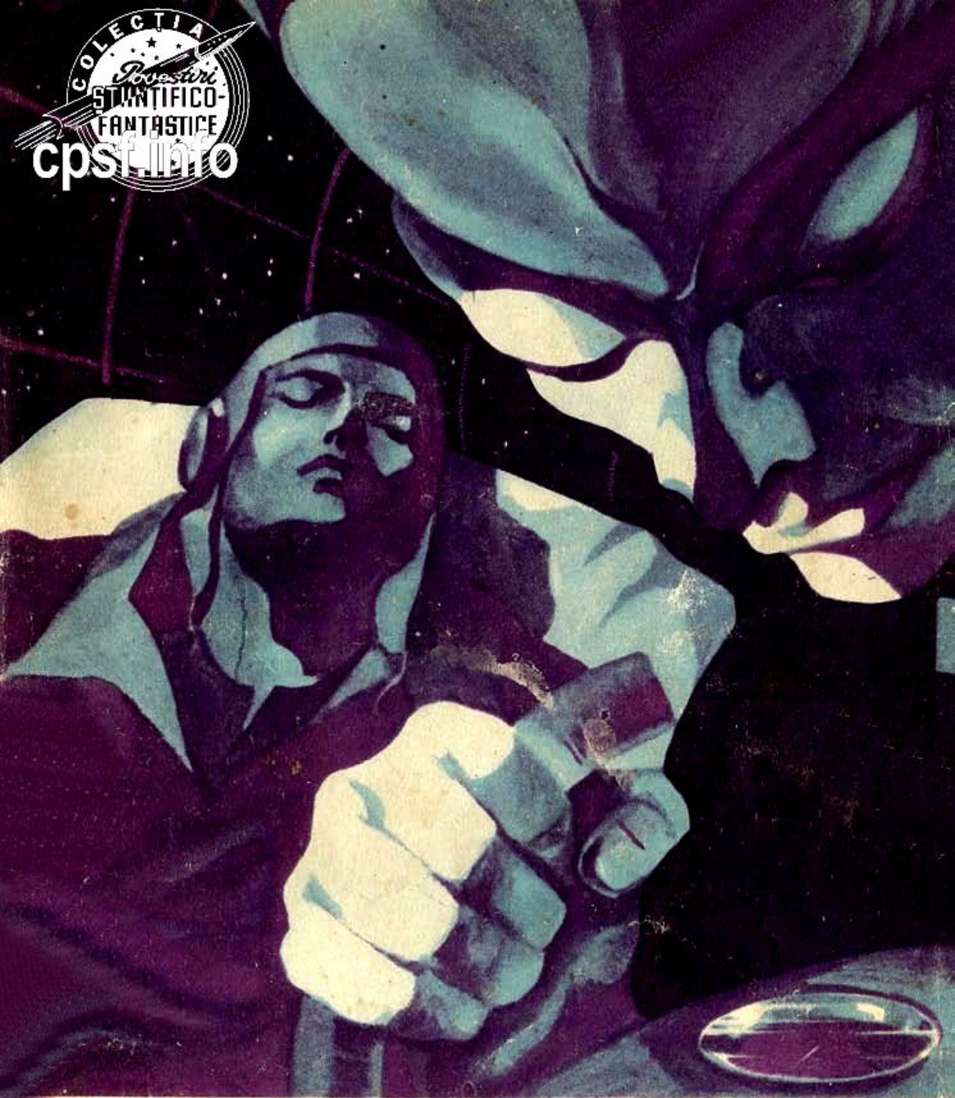

cpsf.info

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

207

PREȚUL 1 LEU

GRIGORE DAVIDESCU

Fantastica întîlnire cu Priviri Adînci

GRIGORE DAVIDESCU

Fantastica întîlnire cu Priviri Adînci

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"

EDITATĂ DE REVISTA

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Anul IX — Nr. 207 — 1 iulie 1963

Citiți în numărul viitor al Colecției povestirea

„Catastrofa mezonică"

Consultant științific: Conf. dr. I. FONI
Coperta-desen: DUMITRU IONESCU
Desen: CORNELIU BÎRSAN

cpsf.ro

GRIGORE DAVIDESCU

Fantastica întîlnire cu Priviri Adînci

Să-l cred oare pe Priviri Adînci, pe omuleţul acela straniu ? Sau să-i arunc amintirea la coşul mistificatorilor ?

Căci ciudata aventură pe care mi-a prilejuit-o fu sau prea tulburătoare prin neînţelesul ei, sau prea uşor explicabilă prin...

Dar să nu anticipez, ci, aşternînd pe hîrtie întîmplările, să-ncerc încă o dată să-i smulg un miez veridic, în virtutea efectului de perspectivă ce i se aşterne în urmă-i...

I. BAMBUS, JUNGLĂ ŞI LUPTĂ...

Totul s-a desfăşurat în trei zile...

Era in anul cînd Ţara de miazăzi îşi dogorea vîlvătaia războiului popular de eliberare.

Cotropitorii cruzi ripostau incendiind satele „annamiţilor", mînă-n mînă cu trădători baodaişti, vînduţi străinilor.

Pentru poporul vietnamez era primăvara eroică ce-avea să scuture jugul colonialismului (continuare a tradiţiei de luptă a taişonilor antifeudali de prin 1771, a lui Ngo Quyen, eroul de legende, zdrobitorul cotropitorilor feudali chinezi din 939, a legendarelor surori Trung...).

Întreg poporul lupta, condus de aceia care visau să construiască în patria lor comunismul.

Detaşamentele de partizani erau sprijinite de ţărani, care le informau, le hrăneau şi le sprijineau efectiv, hărţuind şi ei inamicul şi pedepsind pe trădătorii moşieri.

Socotind dreaptă cauza poporului vietnamez, în mijlocul căruia trăisem atîta vreme, m-am desolidarizat de colonialişti şi, deşi francez, am înţeles să sprijin prin munca mea de inginer pe aceia care luptau pentru libertate.

Odette, soţia mea, în calitate de medic, m-a însoţit, înjghebind acolo o formaţie de prim-ajutor, minusculă, dar de extremă operativitate şi perfect înzestrată.

Trec peste amănuntele unei campanii la tropice, purtată în junglă, în jungla liberă.

Jungla ce ni se deschidea în spate, în flancuri sau în faţă, după necesităţile tacticii de hărţuială, ne era cînd prietenă sau mamă iubitoare, acoperindu-ne eşecurile de moment, cînd duşman viclean şi fioros, prin capriciile sălbăticiei ei... Dar cotropitorului îi era numai vrăjmaş.

Nu mă pot însă opri să nu-mi deapăn cîteva imagini de ce înseamnă jungla, lupta din junglă, viaţa în junglă... Viaţa noastră de zi cu zi, în afundul oceanului de verdeaţă, în haosul de pîclă veşnic verde, în penumbra veşnic la pîndă..., în lumea de-nfiorare în care trebuie să fii veşnic treaz de vrei să supravieţuieşti...

Pentru cine n-a pătruns în junglă, fraza aceasta ar putea părea exagerată. Dar nu ! Jungla este o pădure tropicală, dar mult mai mult decît o pădure. O alăturare de ziduri groase, monumentale, din copaci şi tufişuri, în care nu mai deosebeşti tufiş de copac. Căci arborii uriaşi sînt înlănţuiţi de liane şi ascunşi de o plasă deasă de plante agăţătoare, împletind pom, tufă şi liană în cîte un stăvilar ce urcă pînă-n horbota de frunziş etajată a bolţilor verzi. Zidurile vii ale junglei, cu tapet din zdrenţe de muşchi, atîrnînd in mustăţi prelungi, încondeiate multicolor în cupe de orhidee discret estompate in penumbra veşnică. Hăţişuri care fără de paloşul-secure ar fi de netrecut, el singur putîndu-ţi despica drum.

De cum te-ai afundat în junglă, pe potecile ei înşelătoare, în foşnetul legănător al frunzişului, te şi loveşti de hărţuielile neospitalităţii ei.

Aerul ce-l respiri este înăbusitor, cu miresme otrăvitoare de plante în descompunere, de tină urît mirositoare, de putregai şi umezeală. Piciorul ţi se împiedică de pietriş ripos ascuns sub muşchi sau ţi se afundă în smircuri perfide, pe noroi lăpăitor, mustind de apă. La tot pasul te împiedici de trunchiuri uriaşe de copaci doborîţi de furtună, aproape

putrezite şi acoperite de mucegai, pe jumătate afundate în mlaştini peste care nu poţi trece... Te loveşti de cioturi înnegrite de vreme şi de ciudatele răsfirate împletituri ale rădăcinilor dezgropate, ce încîlcesc cu şerpuirile lor capricioase piciorul copacilor... Îţi zdrenţuiesc acoperămîntul spinii plantelor agăţătoare, ai rotangului, ai sagotierului sălbatic, ai tufelor sure de arami... Şi fiindcă abia te poţi mişca prin strîmtul drum tăiat prin desime, cu trupul aproape dezgolit, eşti pradă nesătulei *Kon-vata* — lipitoarea de copac —, ce sare din tufiş, ţi se-nfige în piele, sugîndu-ţi sîngele, şi doar cu flacăra o poţi desprinde...

Nouă, jungla ne era familiară însă. Căci cursul pîraielor, semnele de pe copaci, muşchiul arborilor şi pe alocuri palmierul singuratic — cel ce-şi răsuceşte crengile după soare, din zori pînă-n amurg — ne călăuzeau deplasările. Drumuri nesfîrşite tot de-a lungul rîurilor, în flanc cîte unul, ca să cădem ca trăsnetul, din senin, asupra posturilor de pază ale duşmanului, pînă lîngă care pădurea înainta ca un zid sau pînă în şoseaua principală, mărginită de junglă.

Iar duşmanul rămînea mai totdeauna înfrînt. Căci veşnicul semiîntuneric verde îi sugruma voinţa. Viclenele mlaştini pitite pe sub vegetaţia de smarald abia aştepta să-l soarbă în adîncuri. Ca şi înfricoşătoarele *pangi* — gropile-capcană, săpate de noi, care îi primeau pe cei căzuţi în ascuţişuri de pari de bambus. Şi mohorîtul drum întunecat ce-i ademenea să-i ducă spre pierzare oprindu-i să riposteze zilnicelor hărţuieli. Iar pe acest ciudat front al uzurii nici nu puteau bănui măcar din ce parte le vine pieirea... Trebuia statornic să fie cu ochii-n patru, căci ori ce tufă sau şanţ, orice acoperiş sau fereastră le-o putea aduce...

Dar nici pe noi jivinele junglei nu ne-au scutit de necazuri.

Şerpi veninoşi, tigri, lincşi şi pantere, pe de o parte. Ţînţari, lipitori şi friguri mai tîrziu. Şi în sfîrşit torenţialele ploi tropicale.

Cine n-a simţit pe pielea sa ce-i ploaia în junglă nu şi-o poate închipui.

Deodată, bîzîitul subţire de ţînţar, ţîrîitul greierilor, ciripitul şi croncănitul de pasăre, zgomotul crengilor joase sau scîrţîitul uscat al tulpinilor de bambus ce se lovesc între ele, toate amuţesc. O linişte ciudată se aşterne peste fire. Şi semiîntunericul se încheagă. Miroase a furtună întreg văzduhul.

Un fel de iz de baltă, de ierburi umede... Maimuțele înfricoșate se potolesc și tac. Greierii se-nfundă amuțiți în crăpăturile arborilor. Și atunci, după scăpărări și tunete îndesite, se-nteţeşte o ploaie de torent, în ropot asurzitor. Dar apa „turnată cu găleata" formează o pînză, o adevărată pînză deasă, contopind arbori și cer, pămînt și oameni, într-un vîrtej prin care nu vezi nici la doi pași... Dinspre rîu răzbat rafale de vînt care freamătă copacii, clintindu-i — și, cu un vaiet prelung, prăvălindu-i. Și albia apelor se umple și se revarsă.

Iar cînd, după o oră, urletul sinistru al buhaiului de baltă anunță potolirea, animalele de pradă ies la vînat...

Doar noaptea, pe culcușul nostru de vreascuri și frunze, ne îmbătam de liniștea adîncă plină de taine a pădurii, de foșnetele nopții, în așteptarea penumbrei zorilor...

Pădurea ne și hrănea copios. Începînd cu marele vînat, impetuosul mistreț, păunul sălbatic și tacticosul fazan în culori de aramă lustruită, mîndru de gulerul său alb, și sfîrșind cu fructul arborelui de pîine. Cînd dădeam de-un asemenea uriaș rămuros îi culegeam dintre frunzele dantelate fructele. Noi le coceam învelite în frunze de bananier, printre pietrele încinse la foc. În sat le-am fi îngropat, ca fermentînd să ne ofere acel aluat dospit și mai delicios.

Lupta acerbă din junglă... Lupta cu străinul și cu jungla cruntă...

Îmi revin în minte eroii noștri (zic „noștri", nu fiindcă sînt, ci fiindcă simt ca ei, ca eroii cu glas de cîntec și ochi de migdală pîrguită), figurile mărețe în naturalețea lor simplă...

Prietenii mei cu nume monosilabice, cu trup mlădiu și voință tenace.

Rar am văzut succese atît de strălucitoare, cu atît de rudimentar armament. Rar am văzut luptător mai dîrz...

Napalmul nu-i ajungea. Foamea nu-i speria. Tancurile — „crabii blestemați" — nu-i răpuneau, iar aruncătoarele de flăcări nu-i scoteau vii din ascunzișuri.

Revăd demna seriozitate a lui Tan-Ho, comandantul nostru de detașament, cu chipul său de copilandru, înfundat sub casca de bambus, îmbrăcată în camuflajul verde din mătase de parașută (capturată)... cu carabina franceză pe care-o mînuia atît de sigur... și pe piept cu insigna cu steluță galbenă pe cîmpul roșu...

Parcă-i văd pe Cin-Vu, pe Nam, pe Mui, Vang și Lu, ultimii veniți în detașament și ei abia adolescenți, viguroși,

deși slăbuți, care în prima hărțuială au luptat cu sabia și cu *sumpitanul*[1] cu săgeți de bambus, acum înveninate cu fiertură de lemn de *keisuin* și pe care le păstrau în tolbe împletite din coajă suplă de palmier, fiecare cu vîrful învelit în frunză groasă.

Abia după două zile au reușit, incendiind o mașină militară dușmană, să-și procure și ei arme moderne și muniție. În special grenade, ce le plăceau prin efectul lor mai ales moral, punînd pe fugă inamicul.

Acești cinci copilandri, cu deschise fețe surîzătoare, cu ten mat și ochi limpezi, îmi erau prietenii de fiece zi. Aveau și sarcina de brancardieri. Ei cărau pe răniți pînă înapoi în postul sanitar al Odettei. Îi întîlneai la fiece pas. Ajutînd pe bucătar cînd spăla orezul, cînd curăța bulbii de manioca și fierbea cele două cazane de campanie — pentru ceai și pentru orez ; transportînd sacii de orez pe cobilițe lungi de bambus, în deplasare ; făcînd focul, punînd la zvîntat carnea vînatului mare și pregătind hrana rece celor în misiuni lungi, adică umplînd cu orez fiert tuburi de bambus... Ei culegeau fructe, vînau cu săgeți micul vînat și pescuiau cu coșuri împletite pește mărunt.

Parcă-i văd ! Vang cu șiragul său de colți de tigru la gît. Lu, singurul cu o cască de bambus, restul cu țuguietele lor pălării cu bor larg, din frunză de palmier sau din împletitură de trestie... Ce greu le-a fost la început să se deprindă cu propriile lor nume ! Fiindcă aci renunțaseră la poreclele cu care cei de-acasă îi strigau, porecle care în Vietnam sînt un obicei al pămîntului, fiece copil cînd se îmbolnăvește primind una, pentru ca duhul păcălit să-i piardă urma. Dar aci superstițiile nu mai țineau...

Sfîrșitul colonialismului se apropia. Rînd pe rînd ținuturile din jurul nostru se văzură eliberate. Dușmanul era pe cale de a fi definitiv izgonit.

Din junglă, de pe malul rîului, erau închegate noi planuri de acțiune, pentru ca pămîntul vietnamez și viața oamenilor lui să învie cît mai curînd, după pîrjolul și pustiirea războiului.

În momentul în care începe de fapt povestirea, misiunea noastră era pe sfîrșite. Atunci au survenit surprinzătoarele întîmplări pe care le voi istorisi.

---

[1] Țeavă lungă de bambus, prin care se suflă săgeți (n.a.).

În bătaia vîntului vestitor al zorilor am părăsit rariştea de lîngă lac. Din depărtare am mai privit o dată dunga sclipitoare a lacului pe care nu-l voi mai revedea.

Am trecut de-a lungul malului nămolos al rîului cu apă domoală, sumbru înverzită de vegetaţie. Am înaintat pe lîngă stufărişul de bambus (plantă miraculoasă cu nenumărate întrebuinţări), care sclipea cu verdele delicat al frunzelor. Segmentele netede ale tulpinilor noduroase scîrţîiau uscat în bătaia vîntului acompaniate de strigătele broaştelor şi arar de lătratul unui cîine...

Spre amurg am ajuns în sat — într-unul dintre satele izbăvite pentru totdeauna de sub urgia invadatorilor.

II. CÎND STRANIUL ÎŞI FACE LOC ÎN VIAŢA TA

Mă trezisem de o oră. Şi nu scăpasem primul act al dramei solare: aurora. În licărul ruginiu al zorilor, am asistat la apoteoticul început de zi.

Deasupra orizontului învolburat, subliniat de cele două irizaţii suprapuse — azurie şi roză — am văzut cum ţîşneşte frîntura de cerc roşie de foc, cum creşte văzînd cu ochii, ca să-şi completeze globul uriaş scăpărător de străluciri calde...

Aşa răsărea şi libertatea acestui popor. A tuturor neamurilor de pe lume...

Şi, neodihnit îndeajuns, stînd încă trîntit pe rogojina moale ce-mi acoperea patul de lemn din coliba noastră, depănam evenimentele ciudate din ajun.

Ieri ar fi trebuit să atacăm postul francez de pază de la sud de Nam-dinh.

Lăstărişul de pînă-n marginea lui ne-ar fi protejat acţiunea în oarecare măsură.

În ajun — alaltăieri, — toată ziua, căliţii vînători îşi pregătiseră un stoc considerabil de mine. În treacăt fie spus destul de rudimentare, din cutii vechi de conserve, din căni şi ceainice vechi, care însă, cu tot aspectul lor modest, explodau la cea mai mică atingere. Adică îşi atingeau scopul...

Ţelul atacului era dublu: mai întîi distrugerea postului inamic. Apoi, capturarea materialului din depozitul de combustibil de lîngă rîu. Lipsite de combustibil, trupele duşmane din zona Hanoi ar fi fost stînjenite considerabil în deplasarea transportoarelor blindate şi a „crabilor" — tancurile-amfibii,

Acţiunea era îndrăzneaţă. Dar ea coincidea cu o mişcare de trupe franceze ce ne era favorabilă.

De cum înserase, o echipă de zece oameni se şi strecurase spre păienjenişul de sîrmă ghimpată care împrejmuia postul vrăjmaş. Din nefericire a avut loc un accident.

Abia reuşiseră să taie în sîrmă cîteva drumeaguri că inimosul Lu, care era nelipsit din orice echipă, atinsese cu patul armei o mină bine camuflată.

Explozia n-a fost prea puternică, dar ea a întrerupt operaţia.

Oamenii s-au retras în tufişuri, pentru a se sfătui cum să-l scoată pe bietul rănit de sub ochii garnizoanei alarmate. Spre ei răpăia o ploaie de gloanţe. Ochii despicaţi vertical ai calotelor de beton — cuiburi de mitraliere — îi iscodeau sinistru.

De după crengile camuflajelor, care apăreau şi mai îngălbenite în lumina lunii pline, se observa mişcare.

Au şovăit îndelung, neştiind ce soluţie să adopte... Şi atunci apăruse, pe nesimţite, lîngă ei, o mogîldeaţă de om purtîndu-l în spate pe Lu, care-şi pierduse cunoştinţa.

Aşa l-au cunoscut şi l-au adus în tabăra detaşamentului pe Priviri Adînci.

Nici azi nu ştiu cum îl chema cu adevărat. Dar ai noştri i-au zis din primul moment „Priviri Adînci", şi numele acesta i-a rămas.

O bună parte din acea noapte, Tan-Ho şi statul său major s-au întreţinut cu străinul. Căci nu era vietnamez. Nici francez şi nici european. A explicat că vine de undeva din Indonezia. Că l-a atras spre ai noştri spiritul de înflăcărat patriotism şi totodată de înaltă umanitate de care au dat dovadă. Ce-nţelegea prin aceasta ? Le-a spus :

— În lupta voastră dreaptă pentru libertate îi socotiţi pe asupritori duşmani de moarte. Şi totuşi voi eliberaţi prizonierii care îşi dau cuvîntul de onoare că nu vor mai lupta împotriva vietnamezilor...

(Asta aşa era... Pe atunci însă n-am sesizat întreaga semnificaţie a faptului la care se referea străinul).

Fapta lui de forţă şi curaj de-a se fi strecurat prin ploaia de gloanţe, de-a fi ridicat trupul fără de putere şi de a-l fi readus la ai noştri nu era egalată decît de ciudăţenia de a fi scăpat viu, nevătămat din această aventură.

Şi străinul a rămas printre noi. Alesese „sectorul sanitar". Făgăduise s-o ajute pe Odette la operaţii şi pansamente.

Şi primul său contact cu munca a fost însăşi îngrijirea bietului Lu.

Revenind tîrziu în noapte lîngă mine, Odette mi-a spus obosită că Lu ieşise din şoc, că-l pansase şi că nu ştia încă de mai are schije profunde.

A doua zi, în zori — ieri adică — trebuia să pornească atacul.

Dar cînd mă trezisem soarele era de-o şchioapă pe cer şi nici vorbă de atac.

L-am văzut atunci pe Tan-Ho. Mi-a spus că Priviri Adînci îl sfătuise să amîne acţiunea, deoarece europenii pleacă singuri în aceeaşi zi.

Cum ? De ce ? De unde ştii ? Sînt întrebări pe care eu i le-aş fi pus pe moment. Tan-Ho însă l-a priceput pare-se fără multe cuvinte. A aşteptat. Şi, în aceeaşi după-amiază, am găsit fortul pustiu, lungul par de bambus port-drapel văduv de steagul duşman, depozitul de combustibil părăsit. Alte forturi din vecinătate le-am găsit de asemenea părăsite. În lipsă de vrăjmaşi, am cantonat în primul sat întîlnit. Şi iată că în dimineaţa următoare (adică azi) m-am trezit după atîtea luni într-un pat confortabil. Pentru prima oară oboseala mă învinsese şi întîrziasem cu sculatul. Reflectam tocmai la întîmplarea legată de Priviri Adînci, pe care nu-l văzusem încă bine la faţă, cînd Odette intră îngîndurată.

Ea fusese mai vrednică. Se deşteptase cu mult înaintea mea şi-şi vizitase bolnavul, pe Lu.

— E de neînchipuit cum ne putem înşela şi noi, medicii ! zise ea. Iată, azi noapte, pe cînd îl îngrijeam pe Lu aflat în stare de şoc, l-am crezut sfîrtecat de răni profunde. Conform prescripţiilor, nu i le-am operat, aşteptînd să-l scot de-a binelea din şoc. Or, cînd l-am examinat acum, ce să vezi !? Doar simple escoriaţii — jupuituri mici, pe cale de epidermizare. Nici o rană profundă. Şi nici urmă de şoc. Îţi închipui un Lu rănit de explozia apropiată a unei mine şi care după opt ore este zglobiu şi nu mai poartă pansamente !...

M-am îmbrăcat şi am ieşit ca să-l felicit pe Lu de miraculoasa-i scăpare.

Lîngă el îl văzui şi eu în sfîrşit pe Priviri Adînci, de care mă apropiai să-i laud bravura de a-l fi salvat pe Lu. Dar în faţa lui vorbele mi se opriră pe buze. Avea într-adevăr priviri adînci, pătrunzătoare...

Avui impresia că-mi culege din creier gîndurile. Că ştie ce stam gata să cuget...

Era scunduț, îmbrăcat într-o tunică albă încheiată pînă în gît și cu ițari albi, lăsîndu-i goale niște picioare ciudat de albe și fine, încălțate — atunci nu mi-am dat seama de ciudățenie — în pantofi de sport curați și noi. Strălucea de curățenie... Pe cap, un turban destul de umflat îi lăsa prea puține bucle negre peste fruntea largă — prea largă — peste ochii de tăciune — prea negri —, peste nasul ascuțit — prea ascuțit. Figura sa avea ceva bizar. Degaja ceva străin de obișnuitul fizionomic. Radia o pregnantă bunătate, care îi îndulcea gravitatea și tăioasa inteligență a privirilor lui.

Nu știu despre ce-am vorbit. Vorbea o engleză ireproșabilă. În plus se exprima corect și în vietnameză.

Odette venise după mine.

Priviri Adînci îi ceru atunci scuze că a pansat pe toți vechii răniți, vechi de zile și săptămîni, ca să-i ușureze ei munca. Soția mea îi mulțumi. Iar eu, găsindu-l interesant, îl invitai să ia cu noi, în coliba noastră, gustarea de dimineață. (Doar prînzul se lua în comun, în zilele de răgaz.)

În căsuța în care stăteam era o răcoare proaspătă. Paravanele de pai, ce înlocuiau ușa și fereastra, erau date la o parte, iar podeaua moale de bambus, curat frecată, lucea de prospețime. În vatra de lîngă peretele din fața ușii un foculeț vesel încălzea ceainicul mare înnegrit de fum, așezat pe pirostrii.

Am luat de pe măsuța de scînduri, din colțul din dreapta, vesela trebuitoare : ceainicul de porțelan pictat cu cocostîrci, linguri de porțelan, ulcioare de lut, strachini și bețe pentru orez.

Cu o covățică de lemn umplui ceainicul cu apă din vasul mare de lut de lîngă ușă. Spre uimirea mea, mișcările îmi deveniseră ciudat de neîndemînatice.

Priviri Adînci mă privea amuzat, pare-se. Eu îi zîmbii stînjenit. Mă simțeam totuși bine lîngă acest om bizar, cu figura blîndă și înțeleaptă, căruia nu știam nici ce vîrstă să-i dau.

Profunzimea privirii și gravitatea l-ar fi îmbătrînit. Prospețimea pielii și vioiciunea trupească îl întinereau.

Am vorbit despre lupte, despre libertate, despre progres, în timp ce el tăcut sorbea pe-ncetul ceaiul tare.

Apoi, într-o doară, l-am întrebat cum de-a știut că francezii părăsesc terenul. Cine l-a informat sau din ce a dedus ?

El zîmbi poznaş :

— Crezi c-aş fi putut-o şti şi fără să-mi fi spus cineva ceva ?

— Privindu-te bine, îi răspunsei pe un ton de glumă, mai, mai c-aş fi înclinat să-ţi atribui darul „lucidităţii". Deşi eu n-am crezut niciodată în fapte neştiinţifice.

— Ştiinţa n-a trecut încă prin filtrul ei tot bagajul de fapte ce decurg din funcţionarea creierului omenesc. Se cunosc centrii văzului, dar nu se cunosc încă mecanismele neurofiziologice ale abnegaţiei, ale eroismului... Clarviziunea ar fi şi ea o posibilitate de dezvăluire a realităţii. Fără să sesizeze ceva prin vreunul dintre simţurile cunoscute, cel în cauză *ştie* într-o clipă un lucru întîmplat peste depărtări şi vreme... O recepţie de imagini vizualizate...

— Din acest domeniu de fapte n-am avut prilejul să cunosc decît mistificări în scopuri necinstite şi interpretări absurde, mistice...

— Din păcate, ai dreptate. Fenomenul de care discutăm mai este lăsat pradă minciunii şi şarlataniei, superstiţiei şi iluziilor. Fiindcă nu poate fi reprodus după voie, ci deocamdată se manifestă doar spontan, sporadic şi brusc, prin rare apariţii fugitive, halucinatorii, de obicei în momente de tensiune psihică deosebită. Dar ştiinţa posedă totuşi unele fapte de observaţie sigură. Iată, de exemplu, cazul unui copil din Franţa care „a văzut" halucinatoriu pe tatăl său — aflat în altă localitate — înecîndu-se. Accidentul a fost dovedit ulterior ca real.

— Ce spui însă de aberaţiile scornite pe această temă, uneori chiar de nume răsunătoare ? Astfel, Camile Flammarion in cartea lui, „Urania", scrie despre cineva, care, trezindu-se brusc în miez de noapte, a văzut parcă aievea pe cel mai bun prieten al său sub formă de fantomă. Vedenia îl ruga să-i vină in ajutor, fiind atacată de răufăcători. Cum însă cel chemat nu s-a prea grăbit, o nouă apariţie i-a declarat că asasinatul fusese comis. A doua zi se spune că omul fusese găsit ucis... Te întreb : dacă lucrurile s-au întîmplat într-adevăr aşa, n-ar fi fost mai simplu şi mai eficace pentru posesorul fantomei să fi apărut ca atare chiar acelor răufăcători, pentru ca speriindu-i să-i alunge ? Asemenea scrieri abundă în ţările unde obscurantismul este cultivat ca macul pentru opiul său înrobitor...

— Dezbracă faptele de eroare şi iluzie, alungă mistificările şi vei găsi totuşi un sîmbure *real.* Şi anume, posibilitatea

creierului de a semnaliza în depărtări. Prin ce ? Prin forța sa radiațională, ce n-a fost încă aprofundată de știința voastră. „Știința voastră ? !" În clipa aceea mă fulgeră ideea că omul cu care discutam liniștit nu era un pămîntean.

Mă gîndii să-l întreb, dar glasul său mă îndemnă să-l ascult mai departe.

— Se cunosc cîmpuri de inducție, cîmpuri magnetice, gravifice, raze mitogenetice [1]. Cît despre pasele hipnozei sau fenomenele psi, ele se află încă doar într-un stadiu de ipoteză... Un factor comun al lor însă licărește în bezna necunoscutului — mai bine zis a încă nestudiatului...

Priviri Adînci se ridică și scăpără din brichetă peste feștila de bumbac a opaițului cu ulei de bob. Flăcăruia pîlpîi vioaie.

—E adevărat că am auzit despre Institutul de parapsihologie din Leningrad, îi spusei eu. Profesorul Vasiliev — ce-l conduce — studiază pare-se chiar acțiunea psihofiziologică a cîmpurilor magnetice asupra creierului. Poate că și „parapsihologia" se va numi în viitor „bioelectronică"...

— Vezi bine că realitatea, cercetată științific în adîncimile ei, ne poate rezerva surprize mai impresionante decît orice închipuire metafizică.

— Și poți realmente vedea în viitor ?

— Sînt două lucruri deosebite. Fenomenul recepționării de imagini își are eficiență în prezent și în trecut. În vreme ce previziunea, care apelează la un mecanism cerebral de rang mai inferior, rămîne mult mai stîngace în realizările ei.

— Înțeleg greu... reușii să îngăim, dar nu-mi continuai gîndul de teamă să nu-i abat șirul ideilor, care mă captivau.

— Darul prevederii îl și au oamenii de știință, continuă el. Previziunea științifică nu este altceva decît un calcul al eventualității de cea mai mare probabilitate. Cu timpul, chiar și mașinile cibernetice de calcul vor fi capabile de asemenea lucruri. Eficiența unor astfel de operații presupune desigur un corect „program de lucru", prin informații suficiente. minuțios și corect culese, o concepție clară, profundă și armonioasă despre lume. Cîndva, cînd baza materială a unui salt calitativ va fi realizată, creierul omenesc va dobîndi posibilitatea de a-și transmite direct mesajul. Astfel, gîndirea va ajunge instantaneu la imagini, la idei sau chiar la soluțiile ce azi vă cer o trudă de ani sau uneori chiar de

---

[1] *Raze mitogenetice* — raze despre care se presupune că ar produce mitoza, înmulțirea celulelor (*n.a.*).

decenii ca să le deduceți prin calcule... Mecanismul clarviziunii este cu totul altul. Undele emise de neuroni în procesul gîndirii străbat întinderile și vremurile cu viteze superioare luminii. Așa că pentru ele trecutul poate redeveni vizibil...

— Să revezi trecutul ? Nici nu-i prea dificil. O poți face stînd comod în fotoliul tău și amintindu-ți evenimente trăite sau colindînd oricare muzeu...

— Da. Eu mă refer însă la un alt soi de fenomen, pe care ți l-ar putea lămuri tehnica superfotonică.

Glasul lui Priviri Adînci scăzu atît de mult încît abia îl mai auzii. În schimb, pe măsură ce-mi vorbea, o serie de imagini vii mi se perindară cinematografic pe dinaintea ochilor, aidoma unor viziuni halucinatorii. Cuvintele lui subliniau doar ceea ce eu priveam uimit.

— Te-ai urcat într-un tren. Șeful gării șuieră. Locomotiva pufăie ca un bătrîn obosit, și vagonul prinde să lunece lin.

Privești pe fereastră. Rămasă pe peron, ființa iubită mai face cîțiva pași, alături de trenul tău. Ea te privește cu ochii strălucitori, prin geana de neprețuită apă a tandreței.

Dar vagonul își ia viteză.

Și iat-o că rămîne în urmă, din ce în ce mai departe, din ce în ce mai mică... O mai vezi cum, încremenită de durerea despărțirii, abia dacă-i mai vine să ridice o mînă palidă, spre a-ți exprima printr-un unic gest schițat, un noian de simțiri copleșitoare și complexe...

Și, privind fascinat fluturarea celor cinci firave degete, parcă și vezi magneticele fire nevăzute ale atracției reciproce, întinse între inima ei și a ta...

Iar cînd, tîrît în depărtări, ochii tăi nu mai pot desluși ființa iubită, mintea ta va duce cu ea, neșters, chipul drag, așa cum l-ai zărit în ultima clipită... Vei retrăi una și aceeași ultimă clipă de neuitat, imaginea fotografică imprimată în amintire.

Închipuie-ți însă că în loc de tren te găsești într-o rachetă cosmică. Acum nu mai privești pe fereastră ; înaintea ta apar pe un ecran-televizor imagini culese de receptorii cu care este prevăzută racheta...

Ai apăsat maneta de lansare. Pe ecran vezi cosmodromul în plină agitație. Mai întîi încețat în fumul exploziilor, dar apoi limpezit. Dispozitivul de recepție este atît de selectiv,

încît îl poţi pune la punct ca să priveşti acolo unde se află ființa pe care ai lăsat-o în urmă. Şi o vezi fluturînd o batistă...

Dar viteza rachetei creşte. Nava ta alunecă tot mai vertiginos de-a lungul unei raze de lumină. Acum zbori cu însăşi viteza luminii În acest moment, pe ecranul-televizor, ființa asupra căreia îţi sint aţintiţi ochii a încremenit. Căci păstrezi o aceeaşi ultimă imagine nemişcătoare, ca pe o fotografie, pe care razele o poartă cu cele 300 000 km pe secundă spre hăul nesfîrşit, imagine din fața căreia fugi năprasnic, mereu, cu aceeaşi viteză. Şi vezi una şi aceeaşi scenă a despărțirii, a ruperii de Pămînt ; fiindcă timpul terestru îți face impresia că s-a oprit pe loc...

Dar te smulgi repede din inertie. Şi apeşi pe o a treia manetă. Ai depăşit acum viteza luminii !

Pe ecranul-televizor ajungi să prinzi din urmă radiaţiile luminoase care au plecat de pe Pămînt înaintea startului. Revezi, ca într-un film cinematografic rulat invers, scene din ce în ce mai vechi. Din trecutul imediat spre cel din ce în ce mai îndepărtat te revezi ieşind de-a-ndaratelea din nava în care intraseşi : tot astfel te-ai putea vedea întinerind sau chiar prinzînd din urmă imagini ale copilăriei tale.

Cum însă filmul vieții nu-i agreabil privit în rulare inversă, desprinde-te de el, cu grija de a nu te pierde de poteca de raze. Apasă pe manetă de cîteva ori, atît cît să te fi distanțat îndeajuns pînă spre copilăria ta...

Atunci, ajuns acolo, redresează racheta şi-ntoarn-o pe urma ei, ca să captezi raza călăuzitoare prin receptorul televizor din faţă şi, întorcîndu-te spre Terra, să poţi reîntîlni trecutul, în ordinea lui firească, întîmpinîndu-l prin frînturi. Vei culege astfel crîmpeie care te vor readuce spre prezentul părăsit...

Imaginile se şterseră. Vocea lui Priviri Adînci se auzi puternică, redeşteptîndu-mă la realitate...

— Cam aşa ar funcţiona şi mecanismul prin care creierul poate culege sau sugera direct imagini... E ca şi cînd radioanalizatorii cerebrali ar ajunge din urmă undele luminoase emise mai de mult.

Sosit acasă constatai surprins că toată discuția nu durase mai mult de un sfert de oră... cu mult mai puțin decît imi trebui să aştern pe hîrtie acestea...

III. SURPRIZE NOI

Prînzul pe care tot detaşamentul l-am luat afară, în cantonamentul din sat, a fost vesel.

În chip de început, de cum ne aşezarăm la uriaşa „masă“, roată în jurul bucatelor aşternute pe rogojini noi, bătute-n flori şi verdeaţă, răsună vestita melodie a lui Uguen Suan Khoat: „Cîntecul Victoriei“... zguduitorul imn legat de suferinţe şi victorii...

„Armă,
Frate-n luptă-ai fost!
Plugul
Locu-ţi ia: ogoru-aşteaptă!
Drumul
Spre-Adevăr croim de zor
Partid
Muncii călăuzitor!...“

Cei mai vîrstnici dintre noi lăcrămară. Profeţia cîntecului se îndeplinea.

Ca din pămînt apărură coarne de taur — pahare — cu vin de orez. Erau întinse pe „masă“ tăvi cu orez aburind, străchini cu sos picant de peşte, mîncare de mazăre dulce gătită cu ceapă multă şi usturoi; plăcinte de orez, crabi cu tăiţei, ouă de porumbel... Apoi, o grămadă de nuci de cocos (erau mai bune decît nucile de apă cu miez făinos dulceag, de care ne plictisiserăm), ciorchini de banane aurii, borcănaşe cu felii de ananas, o tipsie din împletitură de trestie cu fructe violet-întunecate de mango şi chihlimbarii de papaia... Nu lipsea nici savurosul *ban-kim* — pacheţelele în frunză de palmier conţinînd sîmburi de lotus, miez de nucă de cocos şi orez necopt, zdrobite şi amestecate cu glucoză.

— Lipsesc numai caracatiţele, broaştele ţestoase şi aripioarele de rechin, îmi şopti de lîngă mine Odette...

— Şi crevetele, completai eu zîmbind.

În depărtare se întindea covorul des de flori galbene al unei pajişti. Drumeagul de lut bătut ce şerpuia pe alături era umbrit pe margine de platani bătrîni cu frunziş întunecat.

În stînga, risipite, casele de trestie pe pari de bambus, lipite-n lut, acoperite cu paie de orez; alteori mai mărunte,

pitite în vegetație, abia li se distingea acoperişul de frunze (impermeabile) de *latania*.

Țară de bambus şi orez, verdeață şi prospețime.

Un palmier *flon vo,* cu lungi ramuri bătute-n purpura florilor sale mari, îmi arăta că acolo, în depărtarea ascunsă se tîrăşte lin rîul.

Dincolo de rîu se bănuiau cîteva alcătuiri de prăjini, probabil foişoarele pîndarilor cîmpului. Trepiede de pari de bambus, de pe platforma cărora, de sub umbrar din frunze de palmier, pe vremea pîrgului orezului, se alungau păsările păgubitoare.

Ne-am ridicat într-adevăr bine dispuşi de la masă.

Către seară, Odette s-a dus să-şi îngrijească bolnavii.

Eu rămăsei acasă, fiindcă în ultimele două zile nu mai primisem maşini la reparat.

Mă pregăteam tacticos să fumez o întreagă pipă — delicioasa pipă de bambus — ca să umplu răgazul de peste o oră pe care mi-l dădea lipsa Odettei. Dar spre mirarea mea, după nici zece minute, ea reintră val-vîrtej.

— Ei, de data asta nu mai e o părere ! Nu mă mai pot înşela ! strigă ea surescitată.

— Dar ce s-a întîmplat ? căutai s-o liniştesc cu glas domol.

— Nu mai sînt răniți ! Ai auzit bine. Nici unul !

— O dată ce războiul s-a terminat e normal ca să nu mai ai răniți, replicai mirat.

— Nu, dragul meu ! Rănitii mei vechi nu mai au răni. Or, o rană ca să se cicatrizeze necesită de la şapte zile — dacă n-a fost infectată — pînă la...

— Ştiu, pînă la 2—3 săptămîni, dacă fiind infectată n-ai antibiotic.

— Ei bine, Lu în opt ore nu mai prezintă răni...

— Ai spus azi dimineață că te înşelaseşi asupra lui, că nu avusese decît jupuieli.

— Acum sînt sigură că nu era o eroare. Avusese răni profunde, prin schije de mină. Răni ce s-au cicatrizat în opt ore.

— Dar... încercai s-o întrerup.

— ...Am această siguranță acum față de noile „minuni".

Eram numai urechi.

Ea continuă :

— Sen avea o rană anfractuoasă în coapsă, infectată multiplu. De peste zece zile. Ieri, la pansament, este drept că

abia mai mustea, dar era încă profundă. Azi, nimic : pielea lucitoare, sănătoasă. Dang și Do Lam aveau răni atone, de aproape două săptămîni ; idem. Bak n-avea rană, ci un abces purulent, întreținut de corpii străini vegetali, spini de aceia minusculi, pătrunși în urma traversării unui desiș, cu ocazia atacului de acum trei săptămîni. Ieri îi păstrasem încă drenul de cauciuc. Iar azi... nimic : piele sănătoasă !... Și așa cu toții. Nu mai am bolnavi, nu mai am răniți...

— Azi dimineață i-a pansat Priviri Adînci !? Ce le-o fi pus ? Fiertură de greieri de cîmp sau de corn de capră sălbatică ?...

— Eu nu rîd de loc. E uluitor !

— Nici eu nu rîd, dar parcă întrevăd ceva... Mă duc să-l descos nițel...

L-am găsit pe misteriosul străin stînd în fața colibei în care locuia, admirînd o urnă dintr-un greu lemn negru lustruit, artistic încondeiată cu balauri și cocostîrci în roșu și aur.

Pare-se că-i făcea plăcere vizita mea.

De data aceasta intrai direct în subiect.

— De unde ai uluitoarea putere de a vindeca răniții ? Și cum ai făcut-o?

— E mai simplu să-ți spun „cum“, decît să te fac să înțelegi „de unde“... N-ai auzit de radiații ce accelerează încolțirea semințelor, ce fac să crească celulele sau viețuitoarele mai repede și mai mult ? De ce creierul omenesc — materie conștientă de ea însăși — să nu fie în stare să emită radiații mitogenetice, care să-nfăptuiască cicatrizarea într-un ritm de 1 000 de ori mai rapid ?

— Dar *de unde* ? De unde-ai învățat să le emiți ? Ești fachir ?

— Cîtuși de puțin ! îmi ocoli el întrebarea și din nou avui senzația că mă aflu înaintea unui „extraterestru“. Este adevărat că și fachirilor le reușesc cîteodată unele experiențe. Dar nu în mod permanent. Yoghii, supunîndu-se unor privațiuni și exerciții de voință, izbutesc în puține „tururi“ de luciditate și în multe de sugestie manifestări sporadice ale unora dintre ascunsele funcții cerebrale, totuși încă insuficient evoluate biologic. Fachirismul nu poate însemna un pas înainte, tocmai pentru că nu reprezintă o evoluție în masă a speciei umane, fiindcă n-a respectat o *armonie în dezvoltare*, in ordinea fiziologică a creierului. Reglarea după voință a unor funcții organice, hipnoza și suges-

tia colectivă, înseamnă doar abilitate personală, rudă cu iluzionismul. Tot aşa cum un om de circ, ireproşabil în competiţii limitate şi repetate la infinit, nu înseamnă medic.

Tăcu un timp, apoi, zîmbindu-mi poznaş, reluă :

— De unde poate lua omul puterea creierului său ? Din însăşi natura materiei vii. Din veşnica dezvoltare progresivă a lumii materiale, din perfecţionarea necontenită a creierului de-a lungul sutelor de milenii... Totul se-nnoieşte, se dezvoltă spre superior şi complex. Dar nu în ascensiune dreaptă, ci pe-un drum cotit. O largă spirală, a cărei fiece tură, lent îmbogăţită evolutiv, depăşeşte mereu în înălţime tura anterioară — şi aceasta-i dezvoltarea.

Îmi zîmbi cu amabilitate şi, în clipa aceea, cînd îmi desprinsei privirea de el, către geana mică diafană a zării, parcă şi văzui aievea o dîră sclipitoare ce-şi alungea lent spre zenit nebulozitatea trăsăturilor ei, pe un drum elicoidal, îngroşîndu-se progresiv, tură de tură... Era atît de pregnantă imaginea încît eu, care nu mă ştiam un imaginativ vizual, mă simţii cu adevărat fermecat.

Glasul său abia se auzea şoptit :

— O periodicitate, o repetare oarecum a treptelor parcurse către punctul iniţial al dezvoltării, repetîndu-le însă altfel, pe o bază superioară, calitativ nouă şi cu totul diferită. Antropoidul străvechi şi-a trăit strania sa aventură multimilenară... pînă să se umanizeze...

Vocea necunoscutului păru că tărăgănează, asurzindu-se, ştergîndu-se din atenţia mea.

Nu-mi mai dădeam seama în clipa aceea de cele din jurul meu, fiindcă o nouă sclipire halucinatorie mă înmărmurise...

O imagine, de data asta clar conturată, se înfiripa sub privirea mea uimită, ca proiectată pe ecranul de cinema, cu puternica siguranţă în conştiinţa mea că nu-i decît imaginaţie... un fenomen pur subiectiv. O vedeam în afară, dar „ştiam" că se desfăşoară în mintea mea doar...

Şi urmării astfel, în cîteva clipe, cel mai încîntător film din viaţa mea...

Întreaga evoluţie a antropoidului se desfăşură înaintea mea, de la simpla sclipire de inteligenţă pînă la transformarea în om, graţie muncii în grup.

Viziunea se şterse. Vocea interlocutorului meu se întărise şi se iuţise din nou, reauzindu-se de acolo de unde se întrerupsese, de parcă perindarea imaginilor cinematografice n-ar fi durat nici cît o frîntură de clipită...

— Crezi însă că progresul cerebral are vreo limită? Existența socială și munca au fost premisele saltului spre om. Ele au generat limbajul — strai material gîndirii. Experiența individuală, devenită transmisibilă, s-a cristalizat în știință și în tehnică.

Dispariția oricărei exploatări a omului de către om îi deschide acestuia căi nelimitate către progresul social, către desăvîrșirea-i spirituală.

Ceea ce pămînteanul de azi încearcă sporadic, în viitor va fi o realitate unanimă. El va gîndi în bogate imagini artistice, în uimitoare sinteze științifice, va crea admirabile opere sonore și plastice, prevăzînd și plămădind lucruri nemaipomenite, construind ceea ce încă n-a existat...

Perfecționarea mașinilor cibernetice, descătușînd omenirea de eforturile trudnice, îi va da răgaz să se consacre creației originale, ceea ce va constitui apoi premisele materiale spre o uriașă dezvoltare cerebrală, îngăduind și reprezentări telepsihice ale limbajului sugerat.

Ascendenta spirală a progresului va ajunge la nivelul telecerebralizării. Funcția telepsihică va asigura atunci și conducerea mașinilor cibernetice prin comenzi de la distanță... Așa cum s-au și scris povestiri cu asemenea năzuințe. Peste mai puțin de zece milenii ele vor fi o realitate... Se va perfecta însăși imaginea sugerată... iar omul va dobîndi chiar facultatea acțiunii la distanță, a *telergiei*...

Se-ntunecase.

L-am părăsit cu regret pe Priviri Adînci.

Cu Odette avui mult de furcă pînă să-i pot reproduce cît mai fidel cele întîmplate...

— Cum? exclamă ea. Oare este posibil ca acesta să fie drumul progresului cerebral? Întrucît transmiterea gîndului la distanță poate însemna un progres? Telepatia sau așa-numitul fenomen psi a fost studiat mai ales la porumbei. La om ar fi mai curînd o funcție vestigială. Dacă e vorba de transmitere la distanță, omul o poate face chiar de pe acuma cu ajutorul radioului și al televiziunii. Iar în viitor aceste aparate vor fi desigur în așa fel miniaturizate încît vor încăpea într-o simplă tabacheră.

— Da. Totuși, în ceea ce privește telergia, ea parcă ar aduce ceva nou. Eu mi-aș putea-o închipui foarte simplu. Știm că undele emise de creier conțin cuante de energie. Ajunse la creierul receptor, aceste unde îi pot declanșa sis-

temele funcționale și energetice, după cum în tehnica radio o undă poate imprima modulațiile dorite.

Încheind discuția, nu bănuiam că aceste ciudate probleme ne vor mai da de gîndit.

IV. LANȚUL NENOROCIRILOR

În dimineața următoare mă deșteptai uluit în țipete, strigăte, vociferări.

Se întîmplase o nenorocire.

Odette, care ieșise ca în fiece zi dis-de-dimineață să-și îndeplinească programul ei de măsuri sanitare, fusese ajunsă la cotitura drumului, de după tufele dese ce mascau curba, de o mașină militară — raritate în acel sat. În acel moment țișnise un copilaș drept în fața mașinii. Odette se afla cam în dreptul lui.

Cu viteza disperării, ea se repezise și împinsese puternic pe copil, scoțîndu-l din calea vehiculului. Dar nu mai avusese timpul să se pună și ea complet la adăpost.

Se împiedicase pare-se. Și mașina, care nu putuse frîna îndeajuns, îi contuzionase craniul.

Pe targa ce o transporta, Odette era un ghemuleț palid, lipsit de cunoștință.

În consternarea generală, nu auzii decît glasul lui Priviri Adînci, rostind trei cuvinte : „Sînge prin ureche".

Privii îngrozit. Prin urechea stîngă se scurgea într-adevăr o dîră rubinie. Fractura craniului era deci confirmată.

Imobilitatea absolută era indispensabilă. Dar și transportarea imediată într-un spital de neurochirurgie se impunea. Iar cel mai apropiat era tocmai... la Delhi. Și mijlocul unic de transport n-ar fi fost decît un avion sanitar...

Energia lui Tan-Ho se dovedi atunci de neprețuit.

El convinse pe cei din mașinuța militară să se abată din drum și, cu maximum de viteză, se îndreptă spre Hanoi.

Se scurse o oră de așteptare neputincioasă.

Nu-mi găseam locul de disperare. Nu mai vedeam nimic în jurul meu. Stăteam fără să pot judeca... Nu-mi aduc aminte de altceva decît că, la un moment dat, ochii îmi căzură pe Priviri Adînci. Îl zării chircit lîngă targă, cu ochii închiși, ca absent. Pe figura sa nici o cută. Dar, privindu-l

mai bine, parcă încercai atunci o uşurare... ceva ca o speranţă nelămurită.

În sfîrşit, un bîzîit de motor îmi atrase privirea în sus. Pasărea albă cu cruce roşie pe aripi se lăsă lin şi, la semnalele mulţimii, reuşi să aterizeze chiar pe pajiştea de lîngă noi.

Din avion sări pilotul. Tan-Ho telefonase de la primul post telefonic aerodromului, şi avionul nu întîrziase.

Targa uşoară fu purtată în cabină.

Urcai împreună cu Priviri Adînci care nu se dezlipea de lîngă targă.

Pilotul învîrti maneta de contact, dar elicea nu se porni. Enervat, pilotul scoborî atunci ca să-i dea elicei un tur de mînă (avionul fiind utilat cu un motor de tip vechi). Dar abia s-a proptit de botul aparatului ca să dea vînt elicei, că aceasta, deoarece contactul fusese din imprudenţă lăsat deschis, se şi porni cu cîteva explozii. Ferindu-se, pilotul se izbi cu capul de caroserie.

Omul se prăvăli. Înainte însă ca vreunul dintre cei de faţă să intervină, se putu ridica, se dezmetici oarecum şi, socotindu-se nerănit, se urcă în aparat.

Doar atunci cînd avionul îşi lua zborul, îl observai pe Priviri Adînci cum, palid, se uita încordat la pilot.

— O nenorocire nu vine niciodată singură..., spuse el în şoaptă.

În acel moment nu atribuisem acestor cuvinte o justă semnificaţie. Poate fiindcă gîndul meu nu se depărta de Odette.

Dar, ciudat ! Ea, de cum aparatul luase înălţime, deschise ochii.

Îi sărutai mîinile, care mi le strînseră pe-ale mele. Îmi şi zîmbi.

— Nu mă doare nimic, spuse ea.

Mi se luă o piatră de pe inimă. Înseamnă că n-au fost leziuni distructive..., că va scăpa.

Mă întorsei să-i spun ceva lui Priviri Adînci. Dar acesta se cramponase de jilţul pilotului şi cu ochii închişi stătea nemişcat.

Nu pricepeam încă nimic.

Odette zîmbea liniştită, neştiutoare.

Îmi îngăduii să privesc pe fereastră.

Avionul aluneca la mică înălţime şi încă destul de încet, dar lin. Era un aparat de mare stabilitate şi cu bună fonoizolare. Nu oscila şi nu i se auzea zgomotul.

Nu depăşisem cu mult cîmpia deltei Tonkinului. Ceea ce se depăna acum înaintea ochilor mei era ca o nesfîrşită tablă de şah, alcătuită dintr-o contrastantă alternare de verde şi castaniu.

Verdele aprins al lanurilor de orez era spintecat în pătrăţelele ogoarelor prin brazde de canale de irigaţie şi rîuşoare. Verdele de smarald al crîngurilor de palmier ascundea parţial prin frunzişu-i des sclipitoarea panglică lată a lui Song-Koi fluviul cel roşu. Castania lui apă mîloasă se confunda cu roşul-castaniu al malurilor, cu praful castaniu al drumurilor, cu straiele castanii, din pînză de casă vopsită în fiertură de *kiu-nao*, ale ţăranilor, ale căror spinări aduse ieşeau din apa holdelor irigate, pe care le munceau...

În sus, pe fluviu, zăream cîteva jonci cu pînze pătrate. Iar în depărtările de la miazănoapte pînă la poalele munţilor viorii, cu piscuri ascuţite, ce închideau zarea, sate mărunte se tot piteau ici şi colo în vegetaţia abundentă.

Pitorescul peisajului îmi procurase o destindere. Dar numai după puţine minute lanţul nenorocirilor avea să-şi închidă o nouă verigă...

Privind spre pilot, avui impresia că mişcă comenzile ca un automat. Impresia aceasta stranie mă făcu să mă apropii. Şi ce văzui mă înfioră.

Pilotul era de o extremă paloare. Capul i se rezemase de perna spătarului şi se clătina discret într-o parte şi în alta, ca la un om leşinat sau în somn hipnotic.

Priviri Adînci, nemişcat, contempla peisajul prin geamul carlingei, cu un aer absent la tot ce se petrecea în jurul său.

De cîteva ori şi-a privit ceasul-brăţară pe care nu i-l remarcasem pînă atunci sub mîneca lungă a tunicii. În acelaşi timp îşi trecea degetul peste muchea cronometrului, cu automatismul unui tic nervos.

— Ce se-ntîmplă aci ? ţipai uluit şi înspăimîntat.

Şi deodată, cu o impetuozitate pe care doar disperarea ţi-o dă, îl zguduii pe Priviri Adînci de umeri cu ambele mîini.

Gestul meu intempestiv îl smulse din absenţa lui. Dar îl auzii exclamînd plin de repros şi cu o intonaţie de atîta regret încît mă simţii consternat :

— Ai stricat totul! Clipa de întrerupere i-a fost fatală.

Într-adevăr, pilotul se prăbușise ca o cîrpă căreia îi dai drumul din mînă. O respirație agonică îi răsună în gîtlej.

Priviri Adînci mă privi în treacăt și din acel moment n-am mai intervenit în nimic din cele ce vedeam.

Iată-l pe Priviri Adînci apucînd comenzile. Clipe trec după clipe. Mîinile sale par stîngace pe manetele pe care, pare-se, nu le cunoștea dinainte. Figura-i este acum cu adevărat întunecată. Parcă simt cît de concentrat, cît de febril îi lucrează creierul. Mîinile lui tatonează, dibuie ca la un nevăzător, pentru ca, după o secundă, să se miște sigur și să execute vreo deplasare a manetei. Ochii lui nu se dezlipesc de peisaj.

Totul se petrece ca și cînd, grație nu știu unui al cîtelea sistem de semnalizare, ar fi cules de la creierul pilotului în agonie informații necesare conducerii avionului. Și aceste întrebări și răspunsuri parcă oscilau între siguranță și nehotărîre, între pricepere și absență, cam în ritmul sacadatei și întreruptei respirații a pierdutului pilot.

Au trecut două ore chinuitoare. Apoi totul se termină brusc.

Priviri Adînci vorbi:

— S-a sfîrșit. Indiferent unde ne găsim trebuie să aterizăm. Nu aștept altceva decît ultima-i revenire. Trebuie să mai survină una...

Mă uitai pe fereastră. Avionul nostru pare-se că urma o rută deviată spre nord, fiindcă se apropia de înălțimile Himalaiei. Iată în depărtare, spre dreapta, rămaseră în urmă sclipiri de briliant proptind cerul nord-estului. Era desigur uriașul înălțimilor, sîngerosul Tchomolungma, cu amețitorii lui 8 847 m.

Spre stînga, mase de nori cețoși ne ațineau calea și pătau cu nevăzuturi un larg platou stîncos presărat cu oglindirile de azur ale unor lacuri de înălțimi, peste care vom aluneca în curînd.

Mult mai spre sud-vest, tocmai unde trebuia să ne îndreptăm noi, nu se zărea, dar se bănuia țara șănțuită de văi largi.

Mă căzneam să identific firișorul zămislitor al Indului, ce trebuia acum să fie pe undeva pe sub noi, divergînd de linia mai groasă a lui Satledșu, pe care urma să-l regăsească

şi să-l îmbrăţişeze tocmai jos, prin jungla din vale, după ce-şi va fi desenat bucla elegantă prin Kaşmir.

În clipa aceea, gîtlejul pilotului mai scoase un ultim ral[1]. Şi în acel moment, pasărea înălţimilor se clătină pe aripile ei şi se nărui, ca o cuşcă de ascensor rapid. Prin faţa ochilor mei zăpăciţi se perindară nori scînteietori, ca un zid de gheaţă, ca stînci, ca torente de nea.

Urechile-mi ţiuiră strident.

Şi iar se termină brusc şi încercarea aceasta.

Zguduitura fu neînsemnată. Atinsesem pămîntul.

Priviri Adînci îşi luă mîinile de pe comenzi. Părea extenuat. Îmi zîmbi straniu ; blînd şi nespus de trist, totodată.

V. ŞI SE DESTRAMĂ CA UN VIS

Coborîi primul. Cele dintîi impresii fură frigul şi deziluzia. Vîntul urla, şuiera şi se răsucea, strecurîndu-se printr-un strîmt defileu rîpos, îngheţîndu-mi sîngele în vine. Nu vedeam nici rîu, nici poteca.

Spre sud, peste vreo două valuri de deal muntos, începea pădurea de conifere. Pădurea cu sălbăticiunile ei. Ştiam că pe aci, undeva, trebuia să fie una dintre cele trei localităţi de hotar, ale drumurilor relativ mai răzbătute : Gartok sau Parka sau, mai la sud-vest peste rîu, Simla. Căci trebuie să dăm de rîu. De repedele Satledş, de voiam să ajungem undeva. Să ajungem !...

Regretam încă o dată accidentul, nu atît pentru mine, cît pentru Odette, în timp ce-mi înfăşuram cele două batiste pe care le-aveam asupră-mi peste gulerul ridicat al sacoului...

Surîsei chiar, gîndind cît de jalnic putea să arate un inginer cu pretenţie de vînător şi literat...

Din cauza înaltei sale aşezări, podişul este neverosimil de friguros pentru latitudinea sa de 32°, aceeaşi ca a Alexandriei Egiptului...

Şi gîndind la delta Nilului, părui că mă încălzesc niţel...

Fu o părere că mă încălzesc ? Sau realmente mă frigea ceva în spate ?

---

[1] Respiraţie aspră, bolnăvicioasă (n.r.).

Tresării și mă întorsei brusc.

Priviri Adînci mă privea.

Stătea rezemat alene de-un bolovan.

Privirea lui mă părăsi însă cînd mă apropiai să-i vorbesc. Figura sa arăta încă o concentrare, ce se traducea la el prin imobilitatea mimicii.

Mă retrăsei spre avion, fără să-l mai tulbur.

Odette probabil că ațipise între timp, fiindcă nu știa nimic de drama petrecută lîngă ea. Era încă întinsă pe targă și doar la apropierea mea deschise ochi strălucitori de bucurie.

— Nu mai am nici un simptom. Dar știi ? Nici unul.

Dădu să se ridice.

Sării ca ars.

— Nu te mișca draga mea. Ai o fractură de bază.

— Știu, am fost în plină comoție cerebrală. Dar admiți ca în felul ăsta unui bolnav să-i piară brusc durerea de cap și starea confuzivă ?

— Ce vrei să spui ?

— Mai este nevoie să spun eu ? Ai uitat de cei cîțiva răniți vindecați de el instantaneu ?

— Crezi că...?

— Crezi că m-aș putea mișca dacă n-ar fi intervenit meșteșugul lui...

Și fără să ia seama la opoziția mea, Odette se ridică sprintenă.

După primul pas zări pătura ce acoperea trupul pilotului.

Intrigată, o ridică...

Îi relatai în amănunt cumplitul accident.

— E clar, spuse ea. Hemoragie meningee cu *„frei interval“ :* răgaz liber între lovitură și pierderea conștiinței prin revărsarea de sînge...

— Dar Priviri Adînci ?

— După cum spui n-a reușit să-i oprească sîngerarea și atunci s-a mulțumit la-nceput să-i stimuleze unii centri accesori, iar apoi, cînd totul era pierdut, doar i-a cules indicații de pilotaj. Priviri Adînci transmitea centrilor adecvați datele și le smulgea reacțiile de comportament profesional, pînă în ultima clipă...

Nu mai continuarăm, căci îl văzurăm pe Priviri Adînci în cadrul ușii.

— Să ne facem ultima datorie față de pilot și apoi să mergem spre sud, zise el.

— Dar Odette ?

— Poate merge. Fii fără grijă !

După o oră apăsătoare, cu inima grea, pornirăm toți trei spre miazăzi.

Valea se avînta pînă în negrul desiș al codrului de conifere.

După altă oră, obosit, mă așternui pe iarba înaltă și suculentă lîngă Odette. El surîse straniu și se rezemă de-un ciot.

Nu-mi mai era frig cîtuși de puțin. Și vîntul se potolise. Nu mai răzbea pînă aici.

Îmi dezlegai batistele și-mi potrivii haina ca să recapăt ceva din vechea... prestanță. Nu mă mai consideram naufragiat. Și iarăși simții imperios siguranța pe care mi-o insufla prezența lui Priviri Adînci...

Începu chiar să-mi fie nițel foame.

După o bună jumătate de oră de popas iarăși umblarăm vreo două ore.

Apoi din nou ne oprirăm într-un fel de poiană îngustă. O crăpătură de luminiș în desimea codrului. O dîră de pîrîiaș șușotea, rostogolindu-și spuma rece peste bolovani lustruiți.

— În cîteva clipe ne va întîmpina un ghepard, ne spuse Priviri Adînci. Mîțele acestea mari sînt foarte abile și sîngeroase.

Cum stăteam în picioare în fața lui, dădurăm să ne întoarcem ca să privim în direcția privirii sale. Dar el ne opri cu un cuvînt.

— Nu într-acolo, ci înaintea voastră. Vine din spatele meu.

Într-adevăr, de după o tufă mică apăru un ghepard voinic și grațios. E de prisos să spun că atunci n-am apreciat cîtuși de puțin această grație. Căci nu era o întîlnire de dorit. Ochii îi străluciră ca două lumini verzui ce se înfipseseră în ochii mei, în timp ce fiara își înghemui labele dinapoi, gata să sară. Dar, in aceeași clipă, îl văzui uimit că, aducîndu-și o labă înainte, face un gest de parcă ar fi

vrut să-nlăture ceva din fața sa, ca și cînd un obiect apropiat l-ar fi amenințat. Mîrîi și scînci de cîteva ori, apoi, scurt, întoarse spatele și făcu cale întoarsă, dispărînd în pădure.

Însoțitorul nostru nici nu se clintise. Părea să nu fi văzut sălbăticiunea. Surîdea molcom, cu zîmbetul său straniu.

— Nici nu l-ai privit măcar ! îi reproșai.

— De ce să-mi fi schimbat poziţia, să-mi fi mişcat ochii şi trupul dacă eu şi aşa îl ştiam unde e şi ce face ?

Mă limpezii niţel.

— A, exclamai, ne-ai sugestionat să vedem ghepardul !

— Te înşeli. Dacă vrei sugestie priveşte din nou.

Mă întorsei spre locul unde văzusem animalul şi asistai la o scenă asemănătoare, de astă dată cu un tigru uriaş. Tresării şi rămăsei uimit, văzîndu-l dispărînd în acelaşi fel ca şi cealaltă fiară.

— Ei, ce-ai de zis acum ? mă întrebă Priviri Adînci.

— Eu n-am mai văzut nimic de astă dată, spuse Odette.

— Nimic ? Eu am văzut un tigru...

— Aceasta a fost o sugestie pură, continuă el. Tigri nu există pe aici, doar gheparzii se aventurează pînă la asemenea altitudini. Cele văzute ţi le-am sugerat eu.

— Cum, fără nici o vorbă, fără să mă priveşti în ochi ?

— Aceasta face parte din limbajul fără cuvinte articulate. Putem şi *noi* vorbi, ca şi voi... Pentru *noi* însă limbajul sugerat ne este cel mai comod...

— Dar dacă poţi atît de multe, dacă ai operat vindecări atît de miraculoase — cu Odette şi cu toţi răniţii noştri —, cum de n-ai reuşit să-l salvezi pe bietul pilot ?

— Eu nu fac minuni ! răspunse Priviri Adînci. Vedeam firişorul de sînge scurgîndu-se necurmat, umplînd din ce în ce mai mult spaţiul dintre pieliţa creierului şi pieliţa osului... dezlipindu-le tot mai mult una de alta.... tot mai mult, în sacade tot mai rare, ca şi răritele bătăi ale inimii lui... Strîngerea unui vas arterial, ca să-i opreşti sîngerarea, e desigur mai dificilă decît provocarea sau împrăştierea unei îngrămădiri celulare. Totuşi am încercat. La început, constricţia vasculară provocată a fost cît pe aci să închidă plesnitura din arteră. Dar în clipa in care m-ai întrerupt, jetul de sînge, ieşind de sub controlul meu, a lărgit breşa. Iată de ce n-am mai putut micşora debitul hemoragiei... De astă dată eram dezarmat. Mă adresam reactivităţii cerebrale, centrilor de sub scoarţa creierului, dar sfîrşitul pilotului se apropia inexorabil...

Priviri Adînci părea consternat, cu candoarea unui copil prins asupra unei vine... Deodată se opri brusc din vorbă. Apoi rosti pe alt ton :

— Au ajuns mai curînd decît bănuisem.

— Cine ?

Nu-mi dădu răgaz să întreb.

— Trebuie să ne despărțim, continuă el. Oamenii chemați de mine să vă conducă la Simla sosesc. Sînt doi, cu patru yaki. Eu vă spun bun rămas ! Mergeți drept înainte și dincolo de pîrîu dați de ei...

Eram uluit de tot ce se petrecea.

— Cine ești ? reuși să îngaime Odette.

— Nu vedeți ? Un om ! și zîmbi din nou. Apoi adăugă, o dată cu un gînd fantastic ce-mi străfulgeră prin minte : Da, ai ghicit. Este exact precum gîndești !

Abia acum îl privii cu luare-aminte.

Zîmbetul său se lărgise, deschizîndu-i gura. O gură armonioasă, deși dantura sa nu număra mai mult de patru perechi din cîte un canin și un premolar... Dinți scunzi strălucind de prospețime, curați și armonios cizelați, înfipți robust în arcadele ce nu se „cereau" mai populate... Dantură straniu de frumoasă, totuși...

El se urni în direcția opusă celei indicate nouă.

— Nu tot ce vezi e-așa cum ți se pare ! Și pe Pămînt nu-s numai pămînteni ! mai rosti el din umbră.

Pentru o clipă aspectul său se modifică brusc, înainte de a fi dispărut în întunecimea pădurii. Și ce zării în acea scăpărare mă zgudui.

Îi văzurăm îmbrăcămintea dispărînd ca și cînd s-ar fi topit pe el, descoperindu-i un trup ca de fildeș, gol și sculptural de frumos. Cu extremități prelungi și cu pîntecele suplu, sub un torace amplu.

Lipsit de acoperămînt, capul său apărea destul de voluminos...

Crezusem că nimic din cele legate de Priviri Adînci nu m-ar mai putea mira. Dar ceva tot mă surprinse la maximum... Ceasul său își sclipea acum scînteieri purpurii... Și, privindu-l mai bine, atît cît avui răgazul, în cele cîteva clipe, mi se păru că-i recunosc mecanisme complicate, cu minuscule pîrghii și butoane...

★

Am rămas singuri și am mers ca somnambulii pînă ce întîlnirăm doi oameni cu patru yaki de căpăstru.

Ne luară cu ei, declarîndu-se bucuroși că au reușit să îndeplinească ordinele celui ce-i tocmise pentru noi (din satul lor, de la 20 de kilometri depărtare, cu patru ore înainte). În descrierea lor ciudatul necunoscut avea toate semnalmentele lui Priviri Adînci, ale prietenului nostru... care însă nu se dezlipise de lîngă noi...

Se dovedise oare Priviri Adînci capabil de-o sugestie la o atît de mare distanță ?

Sau va fi făcut să intervină vreun semen de-al său, grație unei semnalizări prin bizaru-i ceas căruia în avion nu-i atribuisem importanța adevărată !?...

Dar Odette a fost de părere că doi extratereștri în *incognito* ar fi cam prea mult !...

Cititorii au cuvîntul

Din 1955 au trecut 8 ani. De atunci urmăresc cu mare interes lucrările ce apar în cadrul Colecției.

Fiecare lucrare își are specificul ei. Fiecare autor scrie în felul lui. Conținutul este diferit, temele abordate sînt diferite, dar scopul rămîne același: anticipația.

Multe din cele publicate m-au impresionat nespus de mult. Să nu mai amintesc decît de „Nebuloasa din Andromeda" sau „O iubire din anul 41042".

Pentru viitor aș vrea ca în paginile Colecției să apară și lucrări despre viitorul mineritului.

Noi, tinerii din Lupeni, avem numai cuvinte de mulțumire pe care le adresăm întregului colectiv de autori și redactori ai Colecției.

Vă urăm succes în muncă.

EUGEN POPA
Lupeni
regiunea Hunedoara

O fericită coincidență a făcut ca grupa de teatru a Școlii medii nr. 3 să sărbătorească împlinirea celui de-al 200-lea număr al Colecției prezentînd pe scenă una din lucrările apărute în publicația dv. și anume: piesa lui Victor Bîrlădeanu „Drum bun, scumpul nostru astronaut".

Am ales această piesă deoarece ea exprimă năzuințele noastre, ale tineretului, către idealuri mărețe, demne de epoca de fantastic progres în care trăim.

Se înțelege, la început, am avut de întîmpinat unele greutăți, piesa fiind privită cu neîncredere de unii. Principalul e că pînă la urmă și aceștia au trecut „stavila visului" și entuziasmul ne-a cuprins pe toți.

Grupa noastră e alcătuită în majoritate din elevii claselor a IX-a și a X-a din școală.

Principalul rol, cel al lui Valeriu, e interpretat de elevul Al. Ștefănescu din clasa a IX-a, iar eu interpretez rolul lui Mgipeslitaricovistamilinasti.

Ajutați de tovarășele profesoare, precum și de organizația U.T.M., am reușit după o muncă de mai multe săptămîni să punem piesa la punct.

BUDICH BENI
elev clasa a X-a,
Școala medie nr. 2
Suceava

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA

CLUB Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Știință și tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

● ● IULIE 1963

41 007